

Brusel 6. prosince 2021
(OR. en)

14379/21
ADD 4

Interinstitucionální spis:
2021/0373(CNS)

AG 110
INST 423
FREMP 277
IA 195

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	25. listopadu 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	SWD(2021) 358 final
Předmět:	Návrh SMĚRNICE RADY, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky (přepracované znění) – Pracovní dokument útvarů Komise – Souhrn zprávy o posouzení dopadů

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2021) 358 final¹.

Příloha: SWD(2021) 358 final

¹ Tento dokument je totožný s dokumentem ST 14376/21 ADD4.

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 25.11.2021
SWD(2021) 358 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu SMĚRNICE RADY,

kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky (přepracované znění)

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Souhrnný přehled (max. dvě strany)

Posouzení dopadů na volební práva mobilních občanů EU

A. Potřeba opatření

V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?

Občané EU, kteří žijí, pracují nebo studují v zemi EU, již nejsou státními příslušníky (dále jen „mobilní občané EU“), jsou podle práva EU oprávněni volit a být voleni ve volbách do Evropského parlamentu a komunálních volbách v dané zemi za stejných podmínek jako státní příslušníci dané země.

Poměrně málo z nich to však činí, a to z různých důvodů:

- lidé si těchto práv nemusí být vědomi a ne vždy se k nim dostanou přesné informace o administrativních postupech,
- od registrace je odrazují zatěžující postupy a riziko, že bude zrušena jejich registrace pro volby v jejich zemi původu,
- vnitrostátní orgány se stále potýkají s problémy s tím, jak zabránit vícenásobnému hlasování ve volbách do Evropského parlamentu, a to kvůli obtížím při sdílení informací za účelem identifikace voličů a kandidátů, kteří jsou zaregistrováni více než jednou.

Vzhledem k rostoucímu počtu občanů EU, kteří žijí v jiné zemi EU, budou tyto problémy čím dál významnější, jelikož se týkají čím dál většího počtu občanů EU.

Čeho by mělo být dosaženo?

Tato iniciativa řeší uvedené problémy tím, že aktualizuje, vyjasňuje a zpřisňuje pravidla, aby se zajistilo, že pomohou co největšímu počtu mobilních občanů EU účastnit se voleb a že budou chránit integritu samotných voleb.

Cílem je konkrétně:

- zjednodušit postupy pro zápis voličů do seznamu voličů a registraci kandidátů,
- zvýšit informovanost dotčených občanů o jejich volebních právech a souvisejících administrativních postupech a jejich pochopení,
- omezit možnosti vícenásobného hlasování ve volbách do Evropského parlamentu,
- omezit možnosti zrušení registrace dotčených občanů pro volby v jejich zemi původu,
- zlepšit shromažďování údajů o komunálních volbách a volbách do Evropského parlamentu,
- změnit zastaralá a neaktuální pravidla (např. v důsledku brexitu).

Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?

Zmíněná volební práva jsou stanovena ve Smlouvě o fungování Evropské unie jako součást jejich práv jakožto občanů EU. Právní rámec pro výkon těchto práv zahrnuje jak pravidla EU, tak vnitrostátní pravidla. Vzhledem k tomu, že přeshraniční záležitosti jsou mimo dosah jednotlivých zemí EU, nemohou tyto země zjištěné problémy řešit samostatně.

B. Řešení

Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud ne, proč?

Posouzení dopadů zkoumalo dvě možnosti politiky. Obě nabízejí řadu možných opatření k řešení uvedených problémů:

- **Možnost č. 1** má zpřisnit a vyjasnit stávající pravidla. Toho má být dosaženo prostřednictvím cílených změn v oblastech, kde byly problémy zjištěny.
- **Možnost č. 2** zavádí soubor opatření k reformě směrnic. Má harmonizovat klíčové prvky volebního procesu ve všech členských státech.

Ačkoli se možnost č. 2 jeví jako nejúčinnější, upřednostňovanou možností je možnost č. 1, a to z důvodu účinnosti, soudržnosti, subsidiarity a proporcionality.

Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost?

Zúčastněné strany obecně vyjádřily této iniciativě širokou podporu. Občané a nevládní organizace zdůraznili potřebu jasných a dostupných informací o postupech registrace a hlasování a omezení nedobrovolného zrušení registrace. Vnitrostátní orgány mají zájem zlepšit proces výměny údajů o voličích, aby se zabránilo vícenásobnému hlasování, zlepšit podporu místních

orgánů a zároveň zajistit soulad s ostatními politikami a nástroji EU.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Tento přístup by usnadnil proces registrace voličů a kandidátů i přístup občanů EU žijících v jiné zemi EU k informacím o komunálních volbách a volbách do Evropského parlamentu. Posiluje stávající směrnice, aby bylo možné zajistit komplexní přístup k řešení zjištěných problémů a dosáhnout maximálního dopadu při současném respektování vnitrostátních pravomocí v otázkách voleb.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Tímto návrhem nevzniká žádná dodatečná finanční ani administrativní zátěž pro EU ani pro rozpočet EU.

Jaké budou dopady na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost?

Obecně se očekává, že všechny možnosti budou mít širší nepřímé pozitivní hospodářské dopady, jelikož podporují volný pohyb osob v rámci EU a integraci občanů, kteří se stěhují, v jejich hostitelské zemi. Neočekává se však žádný zvláštní dopad na malé a střední podniky.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Upřednostňovaná možnost by znamenala určité dodatečné administrativní náklady pro vnitrostátní orgány spojené s tím, že budou muset usnadnit spolupráci a informovat občany EU, kteří se stěhují do jiné země EU. Jednalo by se jak o jednorázové náklady na přizpůsobení, tak i o opakující se náklady.

Očekává se však, že tyto náklady budou kompenzovány dlouhodobou efektivitou pro orgány a občany díky účinnějším postupům.

Očekávají se jiné významné dopady?

Lidé, kteří využijí svého práva na přestěhování do jiné země EU, se budou moci v této zemi demokraticky zapojit.

Proporcionalita?

Přiměřená opatření EU by měla zajistit, že:

- občané EU, kteří se přestěhují do jiné země EU, budou moci účinně uplatňovat svá demokratická práva ve volbách. Za tímto účelem je třeba vyjasnit stávající rámec EU, kterým se tato práva řídí,
- se omezí příležitosti k vícenásobnému hlasování ve volbách do Evropského parlamentu, čímž se zlepší integrita těchto voleb.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Budou doplněny požadavky na pravidelné monitorování a podávání zpráv o provádění ze strany vnitrostátních orgánů:

- **směrnice 93/109/ES** – zpráva po každých volbách do Evropského parlamentu,
- **směrnice 94/80/ES** – zpráva každých pět let.

Komise posoudí uplatňování obou směrnic a do dvou let po volbách do Evropského parlamentu v roce 2029 vypracuje hodnotící zprávu o pokroku při dosahování cílů.